

[Den fg. finansminister.]

lig også grund til at betone, at stabiliseringspolitikken slet ikke er ført til ende. Det er vel i øvrigt aldrig sådan i den økonomiske politik, at man kan hvile eller har lov til at hvile på de vundne laurbær. Vil man sikre en stabil økonomisk udvikling, er det nødvendigt hele tiden og fortsat at føre årvågen stabiliseringspolitik; vi kommer jo ikke uden om, som det også er nævnt her i dag, at flere træk i den seneste tids udvikling viser, at vi igen kan miste balancen i dansk økonomi, hvis vi ikke ser os godt for, og hvis man ikke griber ind i tide.

En af følgerne af det opsving i den økonomiske aktivitet, som har været på vej siden efteråret, er en relativt kraftig stigning i importen. Til trods for den stærke eksportfremgang er det derfor ikke lykkedes at få valutaunderskuddet, som jeg talte om før, bragt ned til et tilfredsstillende lavt niveau. Underskuddet på vare- og tjenestebalancen var vel i 1968 noget mindre end i 1967, og udsigterne for 1969 tyder på en fortsat, om end moderat reduktion. Vi er derfor i betydeligt omfang henvist til at optage lån og kreditter i udlandet, og det må her indgå i overvejelserne; at der er sket en mærkbar stramning på det internationale lånemarked, som gør det sværere nu at finansiere et betydeligt underskud på betalingsbalancen; ikke mindst betyder den rentestigning, der er sket i andre lande, at det er mindre tillukkende at optage korte lån i udlandet. Også af hensyn til gennemførelsen af de danske bistandsprogrammer over for u-landene vil det være ønskeligt at søge Danmarks lånebehov på det internationale kapitalmarked nedbragt i de kommende år.

Dette stiller det uomgængelige krav til os, at vi undgår et nyt indre efterspørgselspres. Et sådant foreligger vel knap nok i dag, men der er på de fleste områder en udvikling i gang, som meget vel i løbet af det næste halve år kan føre til, at ledighed afløses af knaphed på arbejdskraft, og at løn- og glidningen tager fart og sætter en ny prisstigningsbølge i gang. Enhver læser af den økonomiske årsoversigt kan se, at det er denne risiko, der advares imod. Eksporten stiger, investeringerne stiger, de offentlige udgifter stiger, og pengeindkomsterne stiger også. Herefter må også det private forbrug

stige. Årsoversigten regner med en stærkere forbrugsstigning i løbet af 1969, end vi har haft i de foregående år. Det er uundgåeligt, at importen så vil følge med. Det er denne udvikling, vi må dæmme op for og dæmme op for før, der sker skader i form af hurtigere prisstigninger og forøget uligevægt på betalingsbalancen.

Også udviklingen på obligationsmarkedet har ganske naturligt været nævnt af vistnok samtlige ordførere, og det er rigtigt, at dermed er der givet et varsko om, at det er nødvendigt at holde igen. Efter henstilling fra regeringen har Nationalbanken som bekendt indledt et samarbejde med pengeinstitutterne om at sikre den pengepolitiske stabilitet. Regeringen har ikke noget ønske om igen at lade lånerenten stige, men vi anser det heller ikke for rigtigt at vende tilbage til en generel obligationsrationering, som hr. Ivar Nørgaard talte om med så megen glæde. Økonomiministeren vil i øvrigt nærmere gå ind på de strukturændringer på kapitalmarkedet, det er ønskeligt at gennemføre. Jeg skal blot sige over for hr. Grünbaums påstand om, at der skulle være en uoverensstemmelse imellem Nationalbanken og regeringen, idet der blev talt om en kritik fra Nationalbankens side imod regeringens finanspolitik, at jeg kender ikke noget til, at sådanne uoverensstemmelser skulle eksistere; jeg kender heller ikke noget til, at en sådan kritik er fremført. Hvis man læser Nationalbankens beretning, der netop er udkommet, kan man hverken direkte eller indirekte se nogen antydning af en kritik imod den finanspolitik, som regeringen har ført og fører. Tyngdepunktet i regeringens stabiliseringsbestræbelser vil ligge i finanspolitikken, mens pengepolitikken fortsat må indrettes med henblik på at sikre erhvervene og boligbyggeriet finansieringsgrundlag for den udbygning, som er nødvendig for at fastholde fremgangslinjen i dansk økonomi på lang sigt.

Selv om finanslovsforslaget udviser en betydelig forøgelse i udgifterne, er det dog rigtigt at sige, at de bestræbelser, regeringen indledte i fjor på at bremse udgiftsstigningerne, er blevet videreført. Ser man bort fra pris- og lønstigningerne, som dækker ca. 40 pct. af den samlede udgiftsforøgelse, er stigningstakten dæmpet ned i forhold til de foregående år. Regeringen har ikke standset